

Nazwa przedmiotu

Wymowa 3

Program studiów dla przedmiotu obowiązujący od cyklu kształcenia	2025/2026
Kierunek studiów	Aktorstwo
Tryb studiów	Studia stacjonarne
Rok i semestr studiów	Rok II/ Semestr III
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia na kierunku	Praktyczny
Moduł kształcenia dla przedmiotu	Przedmioty kierunkowe
Status przedmiotu	Obligatoryjny

Forma zajęć	Liczba godzin	ECTS	Forma zaliczenia
Warsztaty	30	2	Zaliczenie na ocenę
Razem za zajęcia dydaktyczne	30		
Praca własna studenta	20		
Ogółem	50		

Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów)

Zaliczony przedmiot Wymowa w semestrze II (Opanowanie poprawnej artykulacji samogłosek i spółgłosek. Podstawowa znajomość prozodii: akcent, rytm, melodia. Umiejętność pracy indywidualnej i przyjmowania informacji zwrotnej)

Cele kształcenia dla przedmiotu

1.	Doskonalenie poprawnego akcentowania, wyrazistości i nośności mowy w oparciu o wybrane teksty sceniczne, charakterystyka spółgłosek i ćwiczenia oparte na konkretnych spółgłoskach, ćwiczenia zbitek spółgłoskowych i zestrojów akcentowych w celu poprawy dykcji oraz rozwijanie samodzielności w wyznaczaniu celów i ćwiczeń indywidualnych w zależności od stopnia zaawansowania studenta. Działania te mają wspierać pracę nad tekstami aktorskimi przygotowywanymi w bieżącym semestrze.
----	---

Efekty uczenia się

WIEDZA			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student zna i rozumie)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W1	Zna zasady emisji głosu, akcentowania i poprawnej wymowy w pracy aktora. Zna zasady poprawnego akcentowania, wyrazistości i nośności mowy w języku polskim.	EUK_7_W3 EUK_7_W5	Odpowiedź ustna, analiza fragmentów tekstów, dyskusja z prowadzącym
W2	Student rozumie mechanizm powstawania dźwięków mowy, różnicuje spółgłoski i zna ich cechy fonetyczne. Rozróżnia spółgłoski w polskim systemie fonetycznym i zna ich	EUK_7_W3 EUK_7_W5	Testy fonetyczne, analiza spółgłosek i zestrojów akcentowych, krótkie

	charakterystykę fonetyczną.		prezentacje
W3	Student rozumie wpływ ćwiczeń fonetycznych na poprawę dykcji i jakości mowy scenicznej. Rozumie znaczenie ćwiczeń spółgłoskowych i zestrojów akcentowych w poprawie dykcji.	EUK_7_W3 EUK_7_W5	Testy fonetyczne, analiza spółgłosek i zestrojów akcentowych, krótkie prezentacje
W4	Student potrafi analizować zależności między akcentem, rytmem, intonacją a wyrazistością wypowiedzi. Analizuje wpływ akcentu, rytmu i zestrojów akcentowych na wyrazistość i nośność mowy w pracy aktorskiej.	EUK_7_W3 EUK_7_W5	Odpowiedź ustna, analiza fragmentów tekstów, dyskusja z prowadzącym

UMIEJĘTNOŚCI			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student potrafi)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
U1	Student stosuje techniki głosowe w pracy indywidualnej i zespołowej. Stosuje ćwiczenia wzmacniające akcent, wyrazistość i nośność mowy w pracy indywidualnej i grupowej.	EUK_7_U1 EUK_7_U3 EUK_7_U4	Obserwacja i ocena pracy warsztatowej nad akcentem, wyrazistością i nośnością
U2	Student poprawnie realizuje spółgłoski i zestrojem akcentowe oraz koryguje odstępstwa od normy. Wykonuje ćwiczenia oparte na konkretnych spółgłoskach oraz zestrojach akcentowych, poprawiając dykcję.	EUK_7_U1 EUK_7_U3 EUK_7_U4	Ćwiczenia praktyczne spółgłoskowe i zestrojów akcentowych w tekście
U3	Student planuje własny rozwój warsztatu aktorskiego i ćwiczeń fonetycznych. Samodzielnie wyznacza cele i dobiera ćwiczenia w zależności od swoich możliwości i poziomu zaawansowania.	EUK_7_U1 EUK_7_U3 EUK_7_U4 EUK_7_U9	Prezentacja własnego planu ćwiczeń indywidualnych z uzasadnieniem doboru
U4	Student stosuje technikę mowy w interpretacji fragmentów Tekstów scenicznych. Integruje technikę mowy z interpretacją tekstu scenicznym przygotowywanym w bieżącym semestrze.	EUK_7_U1 EUK_7_U3 EUK_7_U4 EUK_7_U5	Prezentacja fragmentu tekstu scenicznego z integracją techniki mowy i interpretacji; analiza i korekta wypowiedzi
U5	Student potrafi ocenić i poprawić jakość swojej mowy podczas pracy nad tekstem. Analizuje i modyfikuje własną wypowiedź sceniczną pod kątem jakości głosu, wyrazistości i dykcji.	EUK_7_U1 EUK_7_U3 EUK_7_U4 EUK_7_U5	Prezentacja fragmentu tekstu scenicznego z integracją techniki mowy i interpretacji; analiza i korekta wypowiedzi

KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student jest gotów do)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
K1	Student rozwija samodzielność w pracy nad warsztatem aktorskim. Wykazuje systematyczność i samodzielność w pracy nad techniką mowy.	EUK7_KS3	Ocena systematyczności pracy, przygotowania do zajęć
K2	Student rozumie znaczenie techniki mowy w pracy aktorskiej. Docenia znaczenie poprawnej artykulacji, akcentu i nośności	EUK7_KS1 EUK7_KS5	Obserwacja świadomości znaczenia artykulacji,

	mowy dla interpretacji tekstu scenicznego.		akcentu i nośności w interpretacji tekstu
K3	Student potrafi pracować zespołowo i dostosować własną wypowiedź do kontekstu grupowego. Współpracuje w grupie, dostosowując własną emisję głosu do potrzeb zespołu i wspólnej pracy nad tekstem.	EUK7_KS1 EUK7_KS4 EUK7_KS6	Ocena współpracy w grupie podczas ćwiczeń scenicznych
K4	Student świadomie rozwija swoje kompetencje i dba o poprawność językową w pracy scenicznej. Przyjmuje odpowiedzialność za rozwój własnego warsztatu aktorskiego i poprawność mowy scenicznej.	EUK7_KS1 EUK7_KS3 EUK7_KS5	Samoocena i refleksja nad własnym rozwojem techniki mowy

Treści kształcenia

L.p.	Treść kształcenia (tematyka zajęć)	Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do ćwiczeń nad akcentem, wyrazistością i nośnością mowy; diagnoza indywidualna.	2
2.	Ćwiczenia akcentowe i rytmiczne w wybranych tekstach.	4
3.	Ćwiczenia poprawiające wyrazistość mowy (samogłoski i spółgłoski).	4
4.	Charakterystyka spółgłosek i ćwiczenia oparte na konkretnych spółgłoskach.	10
5.	Ćwiczenia zbitok spółgłoskowych i zestrojów akcentowych dla poprawy dykcji.	2
6.	Praca indywidualna nad własnymi ćwiczeniami dostosowanymi do stopnia zaawansowania.	2
7.	Integracja techniki mowy (akcent, wyrazistość, nośność, spółgłoski) z interpretacją tekstów scenicznych.	2
8.	Ćwiczenia emisyjno-artykulacyjne na tekstach. Praktyczne zastosowanie ćwiczeń na materiałach przygotowywanych w bieżącym semestrze. Integracja techniki mowy z interpretacją aktorską.	4
Razem		30

Metody kształcenia

Forma zajęć	Metody kształcenia
warsztaty	<ul style="list-style-type: none"> Metody podające i eksponujące: mikrowykład, objaśnianie, pokaz z komentarzem, Metody aktywizujące: ćwiczenia fizyczne i oddechowe, ćwiczenia głosowe i dykcyjne, praca w parach, etudy i krótkie sceny, analiza i interpretacja sceny, symulacje sytuacji scenicznych, refleksja i autorefleksja, feedback koleżeński i grupowy Metody nauczania programowanego: ćwiczenia praktyczne realizowane według zaplanowanych sekwencji treningowych, improwizacje aktorskie z natychmiastową informacją zwrotną, praca zespołowa i partnerska, omówienia i korekta działań scenicznych, elementy treningu głosowego. Metody praktyczne: ćwiczenia techniczne, praca z tekstem, nagrania prób, improwizacje sceniczne pod kierunkiem, zadania praktyczne w grupach.

Warunki zaliczenia

Sposób zaliczenia
Wykonanie zadań / ćwiczeń / projektu podczas zajęć
Wykonanie zadań / ćwiczeń / projektu poza zajęciami
Obecność i aktywny udział w zajęciach
Ocena ciągła - progres umiejętności
Postawa profesjonalna: punktualność, dyscyplina pracy, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i etyki pracy scenicznej, szacunek wobec partnerów scenicznych i prowadzącego.

Skala ocen:

6 – celujący (wybitny)

Wybitny poziom realizacji zadań, znacznie przekraczający wymagania programowe.

5 – bardzo dobry

Bardzo wysoki poziom realizacji zadań..

4,5 – dobry plus

Wysoki poziom realizacji zadań.

4 – dobry

Poprawna i rzetelna realizacja zadań..

3,5 – dostateczny plus

Spełnienie wymagań programowych na poziomie podstawowym.

3 – dostateczny

Minimalne spełnienie wymagań przedmiotu..

2 – niedostateczny

Niespełnienie podstawowych wymagań przedmiotu. Brak przygotowania do zajęć, niska frekwencja (poniżej 60 % godzin zajęć) z udziałem nauczyciela akademickiego zaplanowanych dla przedmiotu), niewystarczające zaangażowanie lub brak postępów uniemożliwiających zaliczenie.

Rozliczenie pracy własnej studenta

L.p.	Czynności w ramach pracy własnej	Szacowana liczba godzin
1.	Przygotowanie do udziału w zajęciach (np. wstępna lektura, przygotowanie lub zgromadzenie materiałów, pomocy, przygotowanie referatu lub prezentacji na zajęcia itp.)	2
2.	Wykonanie ćwiczeń lub zadań po zajęciach (jako utrwalenie lub rozszerzenie treści z odbytych zajęć)	8
3.	Realizacja zadania projektowego poza zajęciami	4
4.	Lektura obowiązkowa	2
5.	Przygotowanie do zaliczenia końcowego	4
Razem		20

Literatura obowiązkowa

1.	Bogumiła Toczyńska, Elementarne ćwiczenia dykcji; Gdańsk 2016; Wydawnictwo GWO
2.	Mieczysława Wakczak- Deleżyńska, "Aby język giętki..."; Kraków 2022; Wydawnictwo AST

Literatura uzupełniająca

1.	B. Toczyska; Głośno i wyraźnie; Gdańsk; 2010; Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne
2.	B. Toczyska; Lepsza dykcja; Gdańsk; 2019; Wydawnictwo GWO
3.	B.Toczyska; Zaczynij od samogłoski; Gdańsk; 2016; Wydawnictwo Harmonia